

Deze kunstschilder, wiens faam in onze eeuw merkkelijk is verbleekt, zag op 4 oktober 1820 te Oostende het levenslicht. Zijn ouders hadden hem van jongsaf voorbestemd tot een loopbaan bij de zeevaart en de studies die hij deed gingen bijgevolg die richting uit. Omdat de jongen graag tekende mocht hij al vroeg les volgen in de locale tekenschool, waar zijn talent vlug werd opgemerkt. Een vriend des huizes, de Ieperling François BOSSUET (1798-1889), toen nog werkzaam bij de loodsdiensten te Oostende en zèlf een méér dan middelmatige amateurschilder, moedigde de jonge François fel aan en gaf hem praktische raad. Als leerling aan een school voor kustvaart maakte MUSIN vele bootreizen die zijn liefde tot de zee verstevigden. Hij leerde de Engelse kusten en stromen kennen en als jongeman doorkruiste hij Spanje en Portugal. Meer en meer echter haalde de artist de bovenhand op de zeeman in hem en aangemoedigd door BOSSUET besloot hij marineschilder te worden. Hij ging zich vervolmaken aan de Academie te Brussel bij dezelfde BOSSUET, die eveneens zijn job had gelaten voor zijn artistieke roeping en een vermaard schilder van stadszichten werd.

MUSIN's bijval was onmiddellijk zeer groot : Léopold I kocht een "Zicht te Oostende" aan de jonge schilder. MUSIN richtte zich in de jaren nà 1840 vooral op het Engelse publiek. Hij woonde een tijdlang in Engeland en oogstte er overal de grootste successen. Ook in de U.S.A. vond hij steeds talrijke kopers. Zijn naam bleef trouwens tot op heden een begrip bij kunstverzamelaars in de Engelssprekende landen. Na deze Engelse periode kwam hij terug naar zijn geboortestad. Hij woonde in het heerlijke "Pavillon des Dunes", een sedert lange tijd verdwenen gebouw in de duinen ten westen van de haven. Hij had er een éinig zicht over de zee met haar drukke verkeer. Toch was hij niet veel thuis : hij bezocht een tweede maal het Iberisch Schiereiland, logeerde aan oevers van Zwitserse en Italiaanse meren ; hij ging de Amerikaanse Oostkust bekijken, zeilde mee naar de Noorse fjorden en zelfs het gevaarlijke avontuur van een walvisjacht in de poolgebieden schrok onze stadsgenoot niet af. Van al deze reizen bracht hij stapels schetsen mee die dienden als modellen voor olieverfschilderijen.

Hij huwde en in 1852 werd zijn zoon Auguste geboren. Later zou deze met zijn vader samenwerken. Met de tijd verliet MUSIN Oostende en ging te Sint-Joost-ten-Node wonen. In de tuin van zijn luxueus huis liet hij ruime ateliers bouwen. Het was er een echte "schilderijen-fabriek" want vader en zoon waren werkelijk overstelpt door de bestellingen. Daar ook exposeerde hij zijn indrukwekkende collectie scheepsmodellen en zeedieren. Hij leidde er een meer regelmatig leven, verdeeld tussen werk, reizen en ... genieten, want MUSIN was een beetje de goedge "bon-vivant". Hij kon uren vertellen over zijn reizen, alhoewel hij de verhalen wel wat aandikte. In de hoofdstad was hij een graag geziene figuur in kunstenaarskringen. Terecht noemde menham "le bon père Musin", want voor een liefdadig doel werd nooit tevergeefs een beroep op hem gedaan. Zijn heengaan, op 24 oktober 1888 werd dan ook door velen betreurd.

Tijdens zijn loopbaan had MUSIN medailles gewonnen op tentoonstellingen te Amiens, Amsterdam, Avignon, Dunkerque, Le Havre, London, Lyon, Madrid, Montpellier, Philadelphia en Wien. Hij was ridder in de Leopoldsorde en werd ook opgenomen in de nationale Ordes van Spanje en Venezuela.

François MUSIN schilderde vooral zee-, rivier- en strandtaferelen, maar ook historiserende doeken die zeeslagen of andere historische gebeurtenissen ter zee als onderwerp hadden. Zijn "stormen" waren telkens opnieuw een sensatie. MUSIN was dus in feite én romantieker (historische motieven, stormscènes) en realist. Het spreekt dan ook vanzelf dat zijn realistische schilderijen waardevolle documenten zijn wat de iconografie van de scheepvaart en de kuststeden betreft : getuige daarvan het grote doek "Strand en zeedijk te Oostende" dat te zien is in ons folkloremuseum. We krijgen er een mooi beeld van het Kursaal van architect NAERT, de hôtels, en het strandleven.

Oostende bleef steeds een van zijn voornaamste inspiratiebronnen. De stad leverde de motieven voor zijn grootste realisaties, zoals de "Acht zichten uit Oostende" die de Prins van Pruisen (de later Keizer Wilhelm I) bij hem bestelde voor zijn paleis ; en ook voor het ensemble dat hij borstelde voor het "tweede" Kureaal te Oostende (1877-1878). Architect NAERT had hem, samen met VERWEE, VAN SEVERENDONCK, DUBOIS e.a. voorgesteld voor de decoratiewerken van het gebouw. MUSIN maakte zeven doeken die de volgende onderwerpen voorstelden : "Het Beleg van Oostende door de Spaanse Vloot 1601-1604", "Beschiëting van Oostende door de Engelsen 1798", "Het oude Arsenaal te Oostende", "Ontscheping van de Engelse schutters 1866", "Bezoek van Leopold II en Maria-Henriette aan de Amerikaanse vloot", "De Cercle du Phare" en "Het oude Kursaal, gedemonteerd in 1877". Met de verbouwingen door CHAMBON werden deze werken vervangen door frivoler zaken van SWYNCOOP en Privat LIVEMONT. Ze verhuisden naar het Stadhuis en verdwenen er in de vlammen bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog...

Ook het Kursaal te Blankenberge werd gedeeltelijk door François MUSIN gedecoreerd (1885-1886). Verder is er van hem werk te vinden in musea te Antwerpen, Bristol, Brussel, Elsene, Luik, Montréal, Nice, Oostende, Reims, Sheffield en in ontelbare privécollecties in binnen- en buitenland. Zelfs in Teheran moet werk van hem te vinden zijn want Sjah NASSERDIN CHAH KADJAR kocht in 1873 zijn "Strand te Zuydcote".

Het is onze bedoeling de volledige catalogus van zijn oeuvre en dat van zijn zoon op te maken. Zo zullen de MUSIN's misschien de plaats in onze kunstgeschiedenis krijgen waar ze recht op hebben.

Norbert HOSTYN

ONBEKENDE BOEKEN

Het zijn niet alleen oude vergeelde met stof overlade boeken die men als vondst kan ontdekken. Ook met hedendaagse publikaties kan een ware ontdekking gebeuren. Zo signaleerde ons onlangs Walter Debrock dat in de reeks Bijdragen van het Centrum voor Militaire Geschiedenis (Koninklijk Legermuseum, Brussel) een belangrijke studie verschenen was door F. Pollentier over "De Admiraliteit en de oorlog ter zee onder de Aarts-hertogen (1596-1609)".

Dit werk kwam van de pers in 1972 en heel weinigen kennen er het bestaan van. Niet te verwonderen als men op de stofomslag kan lezen : "Niet in de Handel - Hors commerce".

Gelukkig is er een exemplaar in het fonds "Ostendiana" van de Stadsbibliotheek aanwezig dat in de Leeszaal kan geraadpleegd worden.